

Uusien lautamiesten perehdytystilaisuus

17.1.2022

Tuomioistuinlaitos – Työtä oikeusturvan takaamiseksi

<https://www.youtube.com/watch?v=Ze9Xf84O-78>

Tuomioistuinvirasto

Tuomioistuinvirasto on perustettu huolehtimaan tuomioistuinlaitoksen keskushallintotehtävistä.

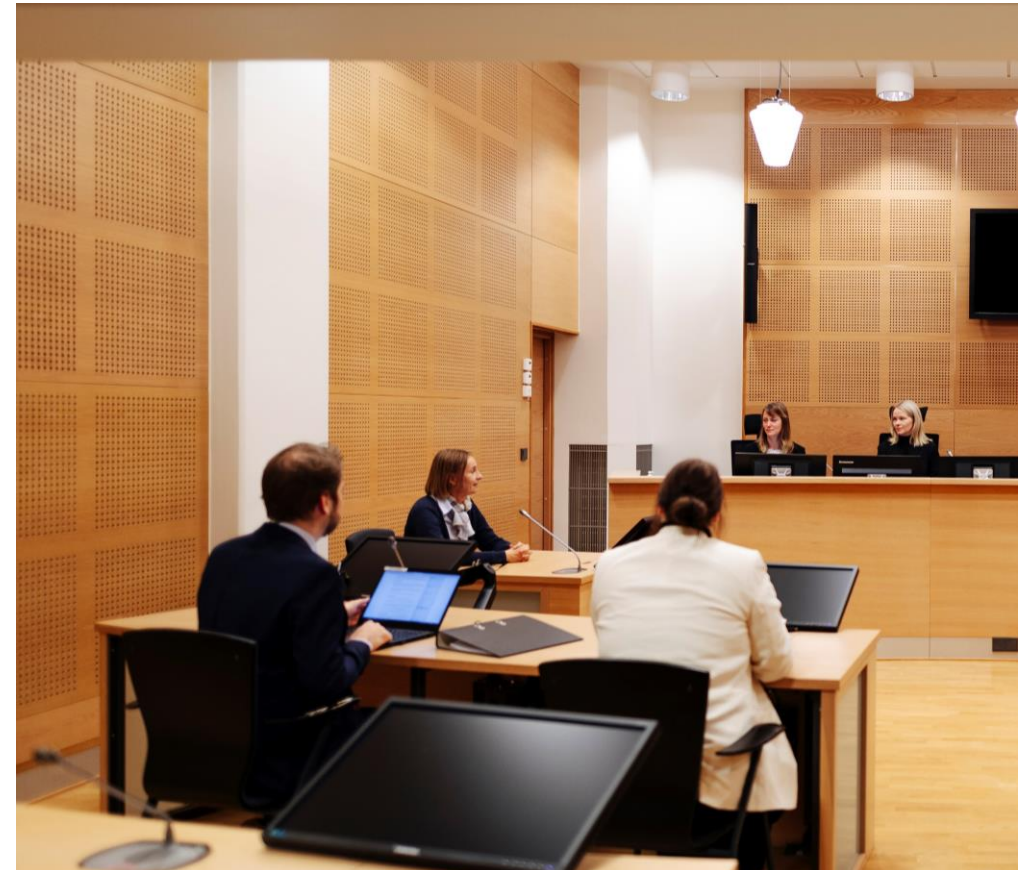
- Tuomioistuinvirasto toimii oikeusministeriön hallinnonalalla, mutta se on itsenäinen keskusvirasto.
- Viraston perustamisen edellyttämät tuomioistuinlain muutokset (L 209/2019) tulivat voimaan ja virasto aloitti toimintansa 1.1.2020.
- Virasto sijaitsee Vantaan Tikkurilassa.

Tuomioistuinviraston perustamisen tavoite

Uudistuksen tavoitteena oli järjestää tuomioistuinten keskushallinto tavalla joka:

- Korostaa tuomioistuinten rakenteellista riippumattomuutta
- Edistää tuomioistuinten hallintotehtävien tehokasta ja tuloksellista hoitamista sekä
- Vahvistaa tuomioistuinten lainkäyttötoiminnan korkeaa laatua ja oikeusvarmuutta

→ Tuomioistuimet voivat entistäkin paremmin keskittyä ydintehtäväänsä eli lainkäyttöön.

Tuomioistuinviraston tehtävät

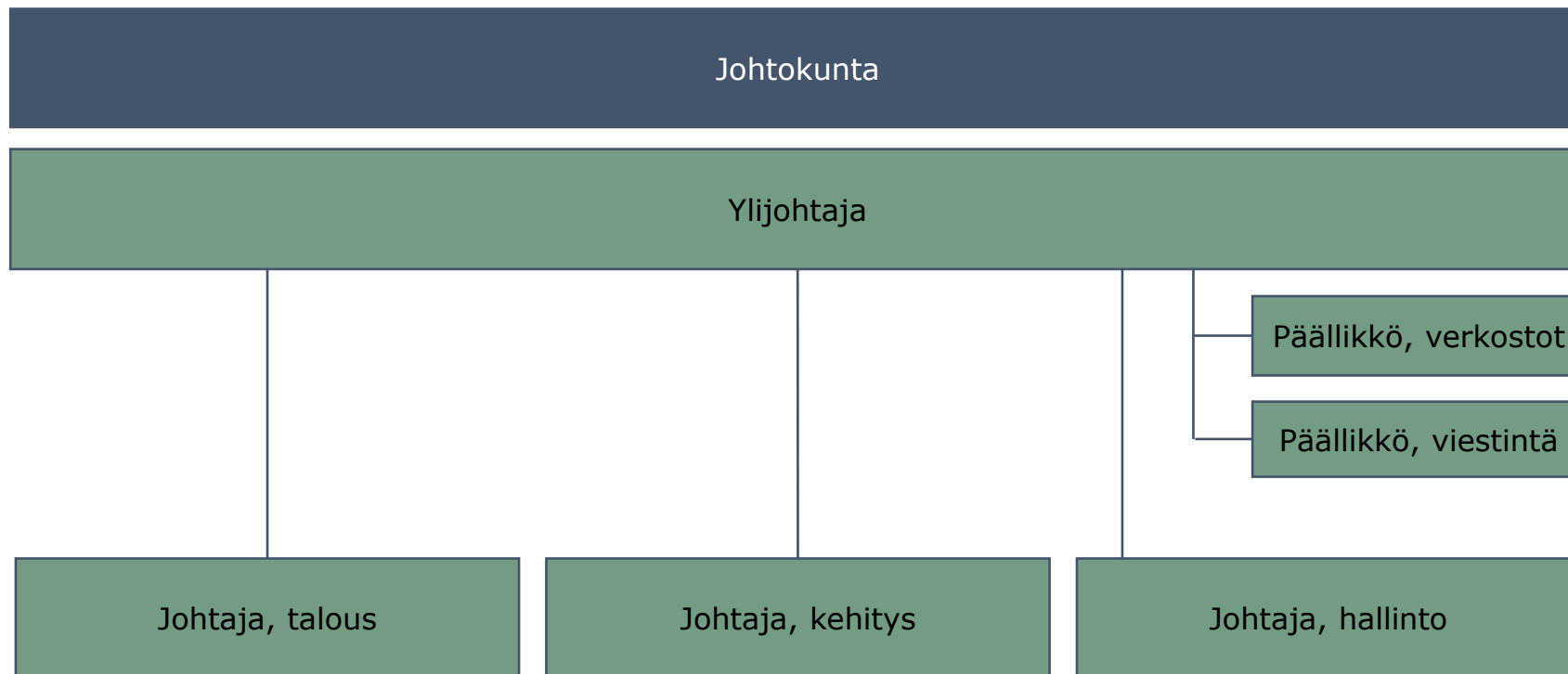
Tuomioistuinvirasto huolehtii tuomioistuinlaitoksen toimintaedellytyksistä ja kehittämisestä

- Virasto toimii yhteistyössä tuomioistuinten ja muun muassa oikeusministeriön kanssa

Tuomioistuinvirastolle siirtyivät oikeusministeriöstä tuomioistuinlaitosta koskevat keskushallintotehtävät, mm.

- Kehittäminen ja ohjaus, koulutus
- Tulosohejaus, raportointi ja seuranta
- Virkajärjestely ja VES-asiat (1.1.2021)
- Toimitilahallinto ja turvallisuus
- Tietojärjestelmien ylläpito- ja kehittämistehtävät
- Kirjanpito ja maksuliikenne
- EU ja KV-yhteistyö
- Lainsäädäntö-, toimenpide- ja kehittämishankkeiden aloittaminen
- Viestintään liittyvät tuomioistuimia tukevat tehtävät ja sen suunnittelu

Tuomioistuinviraston organisaatio

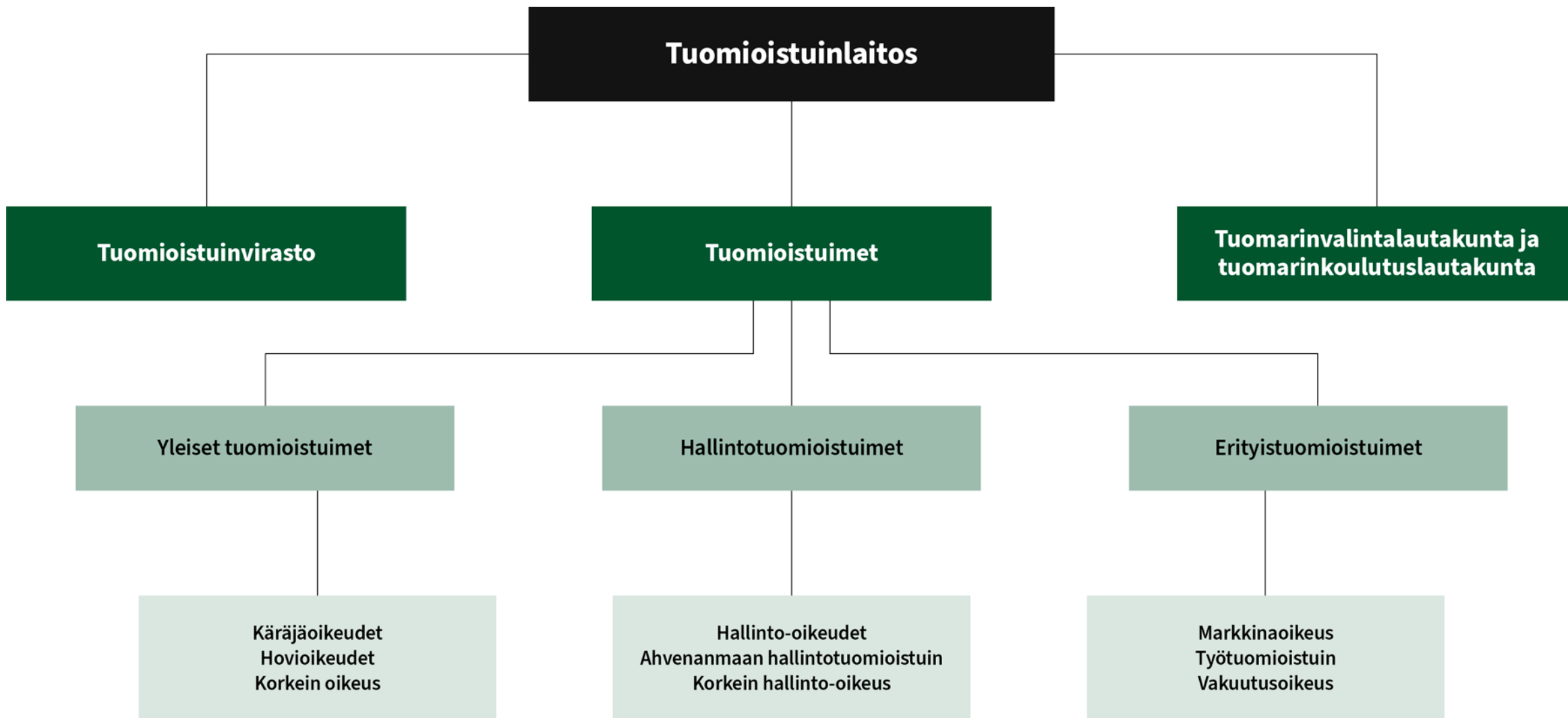

Tuomioistuinlaitos

Tuomioistuimet voidaan jaotella yleisiin tuomioistuimiin, hallintotuomioistuimiin ja erityistuomioistuimiin.

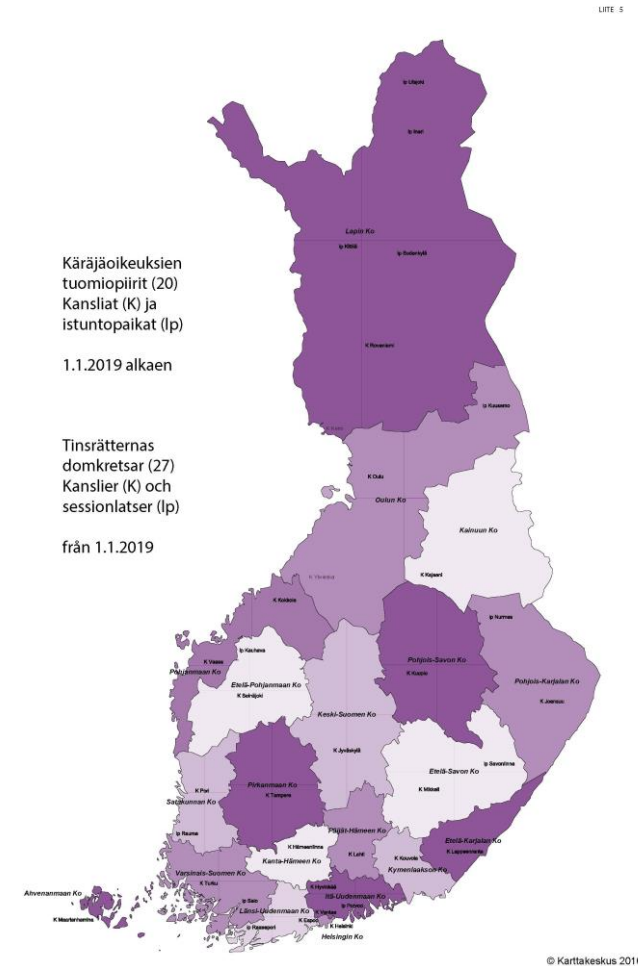
- **Yleisiä tuomioistuimia** ovat käräjäoikeudet, hovioikeudet ja korkein oikeus. Käsittelevät riita-, rikos- ja hakemusasioita.
- **Hallintotuomioistuimia** ovat alueelliset hallinto-oikeudet, Ahvenanmaan hallintotuomioistuin sekä korkein hallinto-oikeus. Käsittelevät mm. viranomaisten päätöksistä tehtyjä valituksia ja hallintoriita-asioita.
- **Erityistuomioistuimia** ovat markkinaoikeus, työtuomioistuin ja vakuutus oikeus.

Tuomioistuinlaitos lukuina

- Suomessa on 20 kärjäoikeutta ja viisi hovioikeutta.
- Suomessa on kuusi alueellista hallinto-oikeutta sekä Ahvenanmaan kärjäoikeuden yhteydessä toimiva Ahvenanmaan hallintotuomioistuin.
- Tuomioistuinlaitoksessa työskenteli vuonna 2020 yhteensä 3350 ihmistä, joista 818 hallintotuomioistuimissa ja 2480 yleisissä tuomioistuimissa.
- Naisten osuus koko henkilöstöstä vuonna 2020 oli 70,3 prosenttia.
- Määräaikaisten osuus henkilöstöstä oli noin 30 prosenttia.

Tuomareiden sidonnaisuus- ja sivutoimirekisteri

Ilmoitusvelvollisuus

Tuomioistuinvirasto
Domstolsverket

Lakisääteinen ja julkinen SiSi -rekisteri

- Tuomarit
 - Esittelijät (sivutoimipalkkiot)
 - Tuomioistuimien asiantuntijajäsenet
 - Lautamiehet
- Henkilön nimi- ja virkatiedot löytyvät rekisteristä, mikäli hän on tallettanut ko. tiedot rekisteriin.
 - Mikäli hänellä on sidonnaisuuksia ja/tai sivutoimia, näkyvät ne nimi- ja virkatietojen alla.
 - Salassa pidettävät tiedot, esimerkiksi taloudelliset sidonnaisuudet eivät ole julkista tietoa, eivätkä ne näy julkisen hakusovelluksen tuloksissa.
 - Sivutoimiluvista saadut palkkiot on ilmoitettava, mikäli ne ylittävät 10 000 euroa vuodessa, jolloin ne näkyvät myös julkisessa hakusovelluksessa.
 - Jos sidonnaisuuksia tai sivutoimia ei ole, haku antaa sidonnaisuuksien ja sivutoimien kohdalle tiedon ”Ei ole”.

A close-up photograph of several wooden gavel heads, showing their curved shape and grain. The lighting is dramatic, highlighting the texture and curves of the wood.

Esteellisyys

Tuomarin jäävi

Tuomioistuinvirasto
Domstolsverket

Lautamiehen esteellisyys

- Juttukohtainen
- Harkittava itsenäisesti
- Älä epäröi ottaa asiaa esille jutun puheenjohtajan/kokoonpanon kanssa joko ennen asian käsittelyä tai sen kuluessa viipymättä, jos epäilet olevasi ko. asiassa esteellinen.
- Tuomarinvakuutus varoittaa antajaansa kaikenlaisesta nurjamielisyydestä. Ystävää ei saa suosia; vihamiestä ei saa sortaa.
- Esteellisyys:
- Läheinen suhde asianosaiseen, todistajaan tai itse asiaan
- Sukulaisuus- tai läheinen ystävyyssuhde
- Palvelus- tai liikesuhde
- Jäsenyys Oy:n tai yhteisön hallinnossa

Palkkiot

Lautamiehelle valtion varoista suoritettavat korvaukset

Laki käräjäoikeuden lautamiehistä

- Lautamiehelle maksetaan valtion varoista:
 - 1) palkkiota;
 - 2) korvausta ansionmenetyksestä ja kustannuksista, joita lautamiestoimen vuoksi aiheutuu sijaisen palkkaamisesta, lastenhoidon järjestämisestä tai muusta vastaavasta syystä;
 - 3) matkakustannusten korvausta ja päivärahaa.
- Lautamiehen palkkion, korvausten ja päivärahan tarkemmat perusteet ja määrän vahvistaa Tuomioistuinvirasto.
- Tuomioistuinviraston päätös, 1.1.2022 lukien:
 - Palkkio 70 € max 6 h
 95 € yli 6 h
 120 € yli 9 h
- Lautamies on oikeutettu ansionmenetykseen enintään 8 tunnilta päivässä ja enintään 18 euroa tunnilta.
- Matkakustannusten korvaus, päiväraha ym. Valtion matkustussäännön mukaan
- Tarkemmat soveltamisohjeet omalta käräjäoikeudelta/TIV

Kiitos!

Mika Rislä

Erityisasiantuntija

Tuomioistuinvirasto

Tuomioistuinvirasto
Domstolsverket